

COMUNICATO n. 2809 del 08/10/2021

Traduzione in cimbro

Khempf kontro dar klimatesche bèkslom un gem vèrt in pèrng, di earstn sachandarn vor Eusalp

A groazar khempf boma mage vintzarn. Iz da sèll gepuntet in haup teme vo Eusalp – da européan Stratedjì vor da alpinar redjong – asó azpe da bartn sojn ágenump von belesch vorsitz vor djar 2022, boda bart sojn vürgevüart pittnándar von zboa autonome Provintzan vo Tria un Poatzan. Nidar nâmp in haup teme boda sojn khent inngévüart in progrâmm boma sait drâ drauzoarbata (khempfan kontra dar klimatesche bèkslom un dar hâng zbisnen in stattn un di periferian afte Alpm un voralpm) soindara ándre boda stian starch ka hèrtz in Trentino. Dar fokus affon hâng zbisnen statt un teldar, gem kontra azta di lentar vo pèrge learnse un di sachandarn boda mochan khemmen getânt vor ditza, beng, internet, dienst. Darzuar ditza gian vürsnen zo macha formatziong un nâsüachan zo vüara aftz ünsarne alpinar lentar daz peste boda iz, auznützante vor ditza in lânt sistèm von schualn. Disar iz dar bege gezoaget von asesór vor di schualn, di universitét un kultür vodar Provìntz vo Tria boda hatt genump toal pittnándar pinn südtiolar governatór in trèff online bodase iz gehalten zbisnen in frantzeseghe vorsitz un in belese vorsitz vo Eusalp. A trèff augelekk zo grüaza in übergång vodar governance pitt alln in lentar boda sojn toal – Eusalp iz gemacht vo 7 State Österraich, Beleschlânt, Frantscha, Taütschlânt, Slovenja, Svaitz un Liechtenstein, in allz 48 redjongen gelebet vo mearar baz 80 mildjü laüt – vorâ in frantzeseghe untarsekretar afte teritoriâl pintom un da belese untarsekretaren vor in sud un da teritoriâl pintom.

In trèff, durchgevüart vodar Farnesina, dar belese untarsekretar hatt khött vorgèllzGott in frantzeseghe vorsitz un izzese gratuliart vor di bõlle, di sterche un in koradjo von zboa provintzan autonome innzotreta in an söttan malamentarn momént, kondizionàrt vodar pandemì boda hatt gevüart zo mocha vorspetarn di bèkslom von vorsitz vo Eusalp.

Von trèff izta auzkhent ke 'z bart sojn a sberar khempf, sichar a bichtega arbat vor di zboa autonome Provintzan. Di makroredjong, hatta khött dar frantzeseghe untarsekretar, bart sojn grüntlich vor da ekologesche un klimatesche übergång afte Alpm un hatt gesichart in gröazarste schütz in belese Vorsitz, khödantese dakòrto pinn haup teme vürgevüart.

Vor in trentinar asesor, hatta geredet dar Vorsitzar vodar autonome Provìntz vo Poatzan. Dar belese vorsitz vallt in an kriteschen momént. Auzkhemmen vodar krise vodar pandemì, dar ánfång von européan Green Deal un vodar ekologesche übergång, 'z gèlt zuargètt von "Piano nazionale di ripresa e resilienza" soinz allz okasiongen nèt zo vorliara. Rispundarn dar khlimatesche bèkslom boda sbert hèrta mearar afte gântzan Alpm iz daz earst zo tüana. Zo tüana eppaz konkrèt izta mångl zo nütza mindar enerdjia, zo pezzra in modo bomase nützt, un zo nütza hèrta mearar di enerdjia bodase mag vornaügarn.

Börtar boda pazzan in Tretino o boda gloabet starch aftaz sèll boda mage khemmen getânt pinn belese vorsitz vo Eusalp. Di zboa Tria un Poatzan, izta khent khött bart arbatn âna zo untarprochase in gântz pittnândar.

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene
(Traduzione a cura dello Sportello linguistico della Magnifica Comunità degli Altipiani Cimbri)

(cdt)